

สารบัญ

หน้า

คำนำ

Preface by Chairman of the Historical Commission of the Prime Minister's Secretariat

บทคัดย่อ

สารบัญ

ภาพประกอบ

แผนที่ ROUTES CLASSIFICATION MAP-ROUTES 'E' SOUTHERN STATES

แผนที่อาณาเขตรัฐสยามรัตน โกสินทร์ศก ๑๑๖

แผนที่ประวัติศาสตร์อาณาเขตสยาม

แผนที่ประเทศพม่าปัจจุบัน

การคัดค้นฉบับ

๑

ศุภอักษรถึงนายทัพนายกกองพม่า เรื่องพม่ารุกรานเชียงใหม่ จ.ศ.๑๑๕๕

๑๒

ร่างพระบรมราชโองการ เรื่องตั้งเจ้าพระยาเชียงใหม่ จ.ศ.๑๑๖๔

๑๕

หนังสือและคำให้การ เรื่องพระเจ้าอังวะประชวร และสิ้นพระชนม์ จ.ศ.๑๑๘๑

๒๘

สารตราเจ้าพระยาจักรีถึงเมืองเชียงใหม่ เรื่องห้ามขายช้าง โค กระบือ ให้พ่อค้าอังกฤษ จ.ศ.๑๒๐๐

๓๓

บัญชีเกณฑ์กองทัพเมืองเชียงใหม่ เมืองลำพูน ยกไปตีเมืองปุก เมืองสาด จ.ศ.๑๒๐๑

๔๕

ใบบอกเมืองเชียงใหม่ ว่าด้วยข่าวทางเมืองพม่า จ.ศ.๑๒๐๓

๔๗

คำให้การนายน้อยปีนตา เรื่องวงศ์สกุลพระยาเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๐๓

๕๒

สารตราถึงเจ้าเมืองเชียงใหม่ เรื่องตอบรับเครื่องยศของนายหนานมหาเทพ ผู้ถึงแก่กรรม จ.ศ.๑๒๐๔

๕๕

ร่างสารตราเจ้าพระยาจักรีถึงพระยาเชียงใหม่ เรื่องบอกข่าวเมืองอังวะรบกับอังกฤษ จ.ศ.๑๒๐๔

๖๕

สำเนาใบบอกเมืองเชียงใหม่ เรื่องตอบรับสารตรา มอญ พม่า เข้ามาตัดไม้ขนอนสัก จ.ศ.๑๒๐๔

๗๑

บัญชีจำนวนสิ่งของและเครื่องยศ ซึ่งพระราชทานเมืองเชียงใหม่ ลำปาง หลวงพระบาง

จ.ศ.๑๒๐๕

๗๕

บัญชีเครื่องยศหัวเมืองต่าง ๆ จ.ศ.๑๒๐๕

๘๗

ใบบอกพระยาเชียงใหม่ เรื่องส่งพม่า ๑๖ คน ลงมากรุงเทพฯ กับตอบรับพม่า ๑๖ คน จ.ศ.๑๒๐๕

๙๓

จดหมายเหตุเมืองเมาะดำเดิม ว่าพม่ารบกับขางแดงห้ามลูกค้าไปมาค้าขาย จ.ศ.๑๒๐๖

๑๐๕

ร่างสารตราเจ้าพระยาจักรีถึงเมืองเชียงใหม่ เรื่องตอบรับโต๊ะไม้ น้ำรัก เครื่องยศ จ.ศ.๑๒๐๖

๑๐๘

สารตราถึงเมืองเชียงใหม่ เรื่องจัดการตั้งเมืองเชียงแสน และให้คอยระวังกองทัพพม่า จ.ศ.๑๒๐๖

๑๑๐

ร่างจดหมายเหตุเมืองน่านถึงเมืองเชียงใหม่ เรื่องบุตรมหาวังรบพุ่งกับเจ้าหน่อคำ จ.ศ.๑๒๐๖

๑๑๕

ใบบอกพระยาเชียงใหม่ เรื่องตั้งเมืองเชียงราย เมืองพะเยา เมืองจาว จ.ศ.๑๒๐๖

๑๒๒

สารตราฯ เรื่องให้แต่งตั้งกรมการขึ้นไปสี่ข้าง ๒๒ เล็บ ณ เมืองเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๐๗	๑๓๐
สารตราฯ เรื่องให้ไปพุดจากกันเรื่องเขตแดนที่ติดต่อกันกับเขตแดนอังกฤษ จ.ศ.๑๒๐๗	๑๓๓
จดหมายเหตุของพระยาเชียงใหม่เรื่อง พม่ารบกับพวกยางแดง รบกันที่เมืองขามเก่า จ.ศ.๑๒๐๗	๑๔๒
คำให้การหลวงยกกระบัตร เรื่องพม่ารบกับพวกยางแดง และราชการต่าง ๆ จ.ศ.๑๒๐๗	๑๔๖
คำให้การท้าวสิทธิมงคล เรื่องการตั้งเมืองเชียงรายและเขตแดนเมืองเชียงราย จ.ศ.๑๒๐๗	๑๕๐
ใบบอกเรื่องส่งข้าหลวงคุมโกษาไปเมืองเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๐๘	๑๖๔
ใบบอกเมืองเชียงใหม่ เรื่องพระยาอุปราชถวายช้างสีประหลาด จ.ศ.๑๒๐๘	๑๖๖
ใบบอกเรื่องสืบราชการทางเมืองต่วน เชียงแสน เชียงราย เชียงใหม่ เชียงตุง จ.ศ.๑๒๐๘	๑๖๘
คัดบอกเมืองเชียงใหม่ เรื่องนายพรหมปวย จึงให้นายสุริยะกับพระยาเกียรติพานานพรหมมา จ.ศ.๑๒๐๘	๑๗๓
สารตราฯตอบได้รับข่าวว่าพม่ายกทัพมาตีเมืองเชียงใหม่ เชียงราย ฯลฯ จ.ศ.๑๒๐๙	๑๘๐
สารตราฯถึงเมืองเชียงใหม่ นครลำพูน นครลำปาง เรื่องตั้งพระยาอุปราช จ.ศ.๑๒๐๙	๑๘๕
ใบบอกพระยาเชียงใหม่ เรื่องกระบือและช้างสีประหลาด และเรื่องเจ้าอังวะตั้งอุปราช จ.ศ.๑๒๐๙	๒๒๖
บัญชีบอกจำนวนคนเมืองเชียงใหม่ส่งมากรุงเทพฯ จ.ศ.๑๒๐๙	๒๓๔
บัญชีรายวัน บอกเจ้าเมืองกรมการส่งเครื่องยศและสิ่งของลงมาเฝ้า จ.ศ.๑๒๑๑	๒๓๖
สักเลขไพร่หลวงสมกำลังเมืองตากและเมืองเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๑๑-๘	๒๔๘
ร่างสัญญาบัตรทรงแต่งตั้งเจ้านครเชียงใหม่ เจ้านครลำพูน และเจ้าราชวงศ์ เจ้าราชบุตร เมืองนครเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๑๘	๒๕๐
ตั้งเจ้าเมืองประเทศราช จ.ศ.๑๒๑๘	๒๕๒
ศุภอักษรเจ้าเมืองเชียงใหม่ เรื่องการเผาศพพระยาอุปราช และเรื่องเมืองเชียงรุ่งรบเมืองกก จ.ศ.๑๒๑๙	๒๕๓
ร่างศุภอักษรและร่างตราเรื่องการอำนวยความสะดวกการเดินทาง ฯลฯ จ.ศ.๑๒๒๑	๒๕๘
ร่างตราฯน้อยของเจ้าพระยานิกรบดินทรฯ ถึงเจ้าเมืองและกรมการ จ.ศ.๑๒๒๑	๒๖๕
สำเนาแปลศุภอักษรเจ้านครเชียงใหม่บอกส่งตัวเจ้าอุปราชลงมาเฝ้า จ.ศ.๑๒๒๑	๒๖๕
ใบบอกเมืองตาก เรื่องเชิญท้องตราไปเมืองเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๒๒	๒๗๓
หนังสือเจ้ากาวิโลรสเมืองเชียงใหม่ บอกส่งเครื่องราชบรรณาการ จ.ศ.๑๒๒๓	๒๗๕
ร่างจดหมายพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงษาฯถึงเจ้าเมืองประเทศราช จ.ศ.๑๒๒๕	๒๗๖
ร่างตราฯน้อย เรื่องให้หัวเมืองรายทางให้ความสะดวกกับต้นเบิร์น จ.ศ.๑๒๒๕	๒๘๐
ศุภอักษรถึงเมืองเชียงใหม่และเมืองลำพูนเรื่องส่งช้างเนียม จ.ศ.๑๒๒๖	๒๘๒
ศุภอักษรและสารตราฯแจ้งเรื่องพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯสวรรคต จ.ศ.๑๒๒๗	๒๘๕
ใบบอกเมืองตาก เรื่องตั้งกรมการเชิญศุภอักษรไปเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๒๗	๒๙๒
ร่างตราและจดหมาย จ.ศ.๑๒๒๗	๒๙๔

หนังสือและคัตบอกเมืองเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๒๗	๒๕๖
คำให้การเรื่องเจ้านครเชียงใหม่ จ.ศ.๑๒๒๗	๒๕๘
คัตบอกเมืองตาก เมืองหนองคาย ส่งศุภอักษร ส่วย จ.ศ.๑๒๒๘	๓๐๓
จดหมายกงสุลอังกฤษถึงรัชกาลที่ ๔ จ.ศ.๑๒๒๘	๓๐๕
บัญชีสิ่งของพระราชทานแก่คนเมืองลำพูน ลำปาง เชียงใหม่ และเชียงราย จ.ศ.๑๒๒๘	๓๐๖
ร่างตราน้อยถึงกรุงเก่า เรื่องให้ชำระความผู้ร้ายลักของเจ้าราชบุตรเชียงใหม่และตอบรายการ น้ำลค จ.ศ.๑๒๒๘	๓๑๕
ร่างหมายรับสั่งเรื่องพระเจ้าเชียงใหม่พาบุตรฟ้าโกลานเข้าเฝ้าฯ จ.ศ.๑๒๒๘	๓๑๘
ความป่าไม้กับสิ่งของเกี่ยวกับคนพม่าในบังคับอังกฤษ จ.ศ.๑๒๓๐	๓๑๙
ร่างตราน้อยให้หัวเมืองไทยลาวฝ่ายเหนืออนุญาตให้ต้องซุเข้ามาค้าขาย จ.ศ.๑๒๓๐	๓๒๗
ใบบอกเมืองตาก เรื่องขุนเพชรอินทราถึงแก่กรรม จ.ศ.๑๒๓๐	๓๒๘
คัตบอกพระมหาเทพฯชำระความผู้ร้ายพม่าที่เมืองตาก จ.ศ.๑๒๓๐	๓๓๐
ร่างสารตราถึงเมืองตาก ให้ส่งตัวอ้ายกวางเงี้ยวผู้ยิงน้อยเบงลาว จ.ศ.๑๒๓๐	๓๓๓
ระยะทางเดินทัพแต่เมืองตากจนถึงเมืองเชียงตุง จ.ศ. ไม่ปรากฏ	๓๓๕
ครุขันธ์ชื่อเรื่อง	๓๔๔
บรรณานุกรม	๓๔๘
คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย	๓๕๔
คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำหนังสือ “จดหมายเหตุนครเชียงใหม่”	๓๕๖